

แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2553

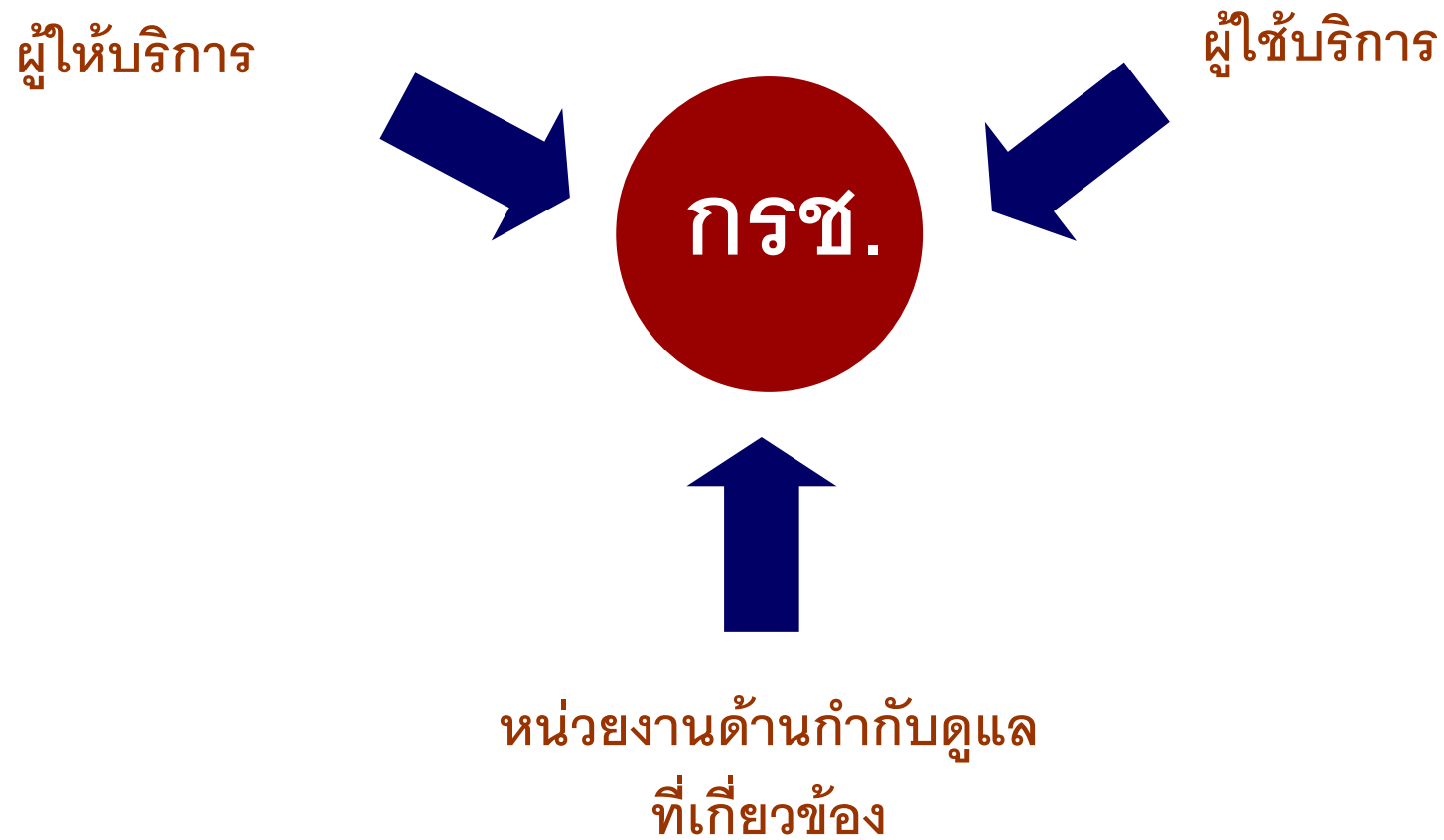
Payment Systems Roadmap 2010

การสัมมนาระบบการชำระเงิน ประจำปี 2550
วันที่ 21 สิงหาคม 2550 ณ ห้องประชุมอาคาร 1 ชั้น 4 ธนาคารแห่งประเทศไทย

หัวข้อการบรรยาย

1. ความเป็นมาของการจัดทำ “แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2553”
2. วิธีการจัดทำและสาระสำคัญของแผนกลยุทธ์ฯ

1. ความเป็นมาของการจัดทำ “แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2553”
2. วิธีการจัดทำและสาระสำคัญของแผนกลยุทธ์ฯ

คณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.)

ประธานกรรมการ

ดร. อาริษา วัฒนเกส
ผู้ว่าการ

รองประธานกรรมการ

นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์
รองผู้ว่าการ
ด้านบริหาร

รองประธานกรรมการ

ดร. บัณฑิต นิจถาวร
รองผู้ว่าการ
ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน

กรรมการ

นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์
ประธาน สมาคมธนาคารไทย

กรรมการ

นายประมนต์ สุธีวงศ์
ประธาน สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

กรรมการ

ดร. สมชัย จิตสุชน
ผู้อำนวยการวิจัย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
ส่วนรวมและการกระจายรายได้
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

กรรมการ

ดร. พันธุ์ศักดิ์ ศิริรัชตพงษ์
ผู้อำนวยการ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์
และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

เลขานุการ

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อมูลสนเทศ

หน้าที่ของคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.)

- (1) **กำหนดทิศทางและนโยบายด้านการชำระเงินของประเทศ** เพื่อให้มีระบบการชำระเงินที่มีประสิทธิภาพและความปลอดภัย ช่วยลดต้นทุนและส่งเสริมการทำธุรกิจการค้า นำไปสู่การเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ ครอบคลุมถึง
 - ➡ การลดความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ในระบบการเงิน
 - ➡ การมีมาตรฐานต่าง ๆ ทั้งด้านความปลอดภัย และประสิทธิภาพ รวมถึงข้อกำหนดด้านเทคโนโลยี และระเบียบวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
 - ➡ การแข่งขันระหว่างผู้ให้บริการด้านการชำระเงิน เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการที่สอดคล้องกับความต้องการ ภายใต้อัตราที่เหมาะสม
 - ➡ ความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในระบบการชำระเงินเพื่อสนับสนุนให้มีระบบการชำระเงินที่มีประสิทธิภาพและความปลอดภัย
- (2) **รับผิดชอบให้มีรายงานประจำปี** สรุปการดำเนินงานของคณะกรรมการอย่างมีมาตรฐานและโปร่งใส

มติ กรช. เรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2553

“ให้กรรมการ กรช. แต่งตั้ง **ผู้แทน (Key Stakeholders)** เพื่อร่วมเป็น
คณะผู้ร่วมจัดทำแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2553”

- ➔ บริษัทในกลุ่มปูนซิเมนต์ไทย
(บ. SCG Accounting Services)
- ➔ บริษัทสหพัฒนพิบูล
- ➔ บริษัทในกลุ่ม ซี.พี.
(บริษัท. ซี.พี. อินเทอร์เน็ต)
- ➔ ธนาคารกรุงเทพ
- ➔ ธนาคารไทยพาณิชย์
- ➔ ธนาคาร กรุงไทย
- ➔ TDRI
- ➔ NECTEC
- ➔ ธปท.

แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2547 Payment Systems Roadmap 2004

- ➔ เป็นครั้งแรกที่มีการกำหนดทิศทางด้านระบบการชำระเงินของประเทศ
- ➔ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินนโยบายด้านการชำระเงินและการพัฒนาธุรกิจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ประกอบด้วย 5 แผนหลัก

Agenda 1

การสร้างเวที
ความร่วมมือ
ระหว่างผู้ให้บริการ

Agenda 2

การรวบรวมข้อมูล
สถิติด้านการชำระเงิน
ของประเทศ

Agenda 3

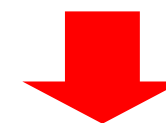
การยกร่างกฎหมาย
เพื่อกำกับดูแล
ระบบการชำระเงิน

Agenda 4

การกำหนดโครงสร้าง
พื้นฐานและมาตรฐาน
ด้านการชำระเงิน

Agenda 5

การศึกษาการเชื่อมโยง
ระบบการชำระเงิน
ระหว่างประเทศ

ผลการดำเนินการ

คณะอนุกรรมการ
ความร่วมมือ
เพื่อการชำระเงิน
แห่งชาติ (อชช.)

โครงการ NPIS
(National Payment
Information System)
รวบรวมข้อมูลสถิติด้าน
การชำระเงินของประเทศ
ไว้ใน "รายงานประจำปี"

ร่าง พรฎ. ว่าด้วยการกำกับ
ดูแลธุรกิจบริการการชำระ
เงินทางอิเล็กทรอนิกส์

- ITMX
- Barcode standard

- ASEANPay
เชื่อมโยงการโอนเงินรายย่อย
ผ่านระบบเอทีเอ็มระหว่าง
ประเทศในกลุ่มประเทศ
อาเซียน

สภาพแวดล้อม ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

- ➔ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ➔ ความต้องการ/พฤติกรรมของผู้ใช้บริการ
- ➔ ผู้ให้บริการที่หลากหลายขึ้น

1. ความเป็นมาของการจัดทำ “แผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน 2553”
2. วิธีการจัดทำและสาระสำคัญของแผนกลยุทธ์ฯ

วิธีการจัดทำแผนกลยุทธ์ฯ

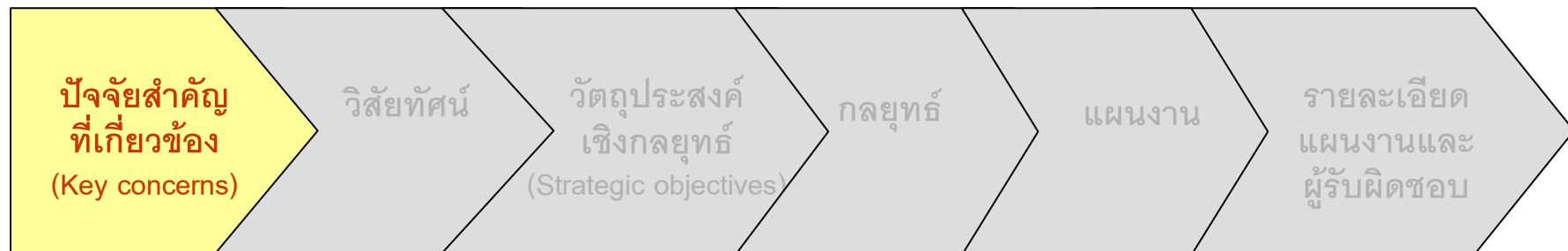
จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ 2 ครั้ง

- 1) 11-12 เม.ย. 50
- 2) 23 พ.ค. 50

จัดประชุม 3 ครั้ง

- 1) 1 ส.ค. 50
- 2) 3 ส.ค. 50
- 3) 9 ส.ค. 50

2. ขั้นตอนการจัดทำและสาระสำคัญของแผนกลยุทธ์ฯ

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาระบบการชำระเงินในประเทศ ภายใน ปี 2553

1. ความต้องการและความคาดหวังด้านบริการชำระเงินที่สูงขึ้น
2. ประเทศไทยยังมีการใช้เงินสดในระดับสูง
3. บริการส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเป็นระบบปิดที่ให้บริการเฉพาะลูกค้าภายในกลุ่ม
4. การกำหนดโครงสร้างค่าธรรมเนียมบริการที่ไม่เหมาะสม
5. ปัญหาด้านกฎหมายที่รองรับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
6. ภาระของผู้ให้บริการที่เพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ
7. ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินที่สนับสนุนการทำ
การค้าในภูมิภาคที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว
8. ความเสี่ยงด้านระบบการชำระเงินอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น
ในระบบการเงินและระบบสถาบันการเงิน

1. ความต้องการและความคาดหวังด้านบริการชำระเงินที่สูงขึ้น
2. ประเทศไทยยังมีการใช้เงินสดในระดับสูง
3. บริการส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเป็นระบบปิดที่ให้บริการเฉพาะลูกค้าภายในกลุ่ม
4. การกำหนดโครงสร้างค่าธรรมเนียมบริการที่ไม่เหมาะสม
5. ปัญหาด้านกฎหมายที่รองรับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
6. ภาระของผู้ให้บริการที่เพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ
7. ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินที่สนับสนุนการทำ
การค้าในภูมิภาคที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว
8. ความเสี่ยงด้านระบบการชำระเงินอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น
ในระบบการเงินและระบบสถาบันการเงิน

ต้องการและคาดหวังบริการที่ :

- ➔ ทันสมัย สะดวกรวดเร็วขึ้น
- ➔ ตอบสนองรูปแบบการใช้ชีวิต / การดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป
- ➔ มั่นคงปลอดภัย ให้ความมั่นใจในการใช้บริการ
- ➔ มีความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะระหว่าง
ส่วนกลางและภูมิภาค
 - + อัตราค่าบริการ
 - + การเข้าถึงบริการ (Accessibility)
 - + ประสิทธิภาพของบริการ

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาระบบการชำระเงินในประเทศ ภายใน ปี 2553

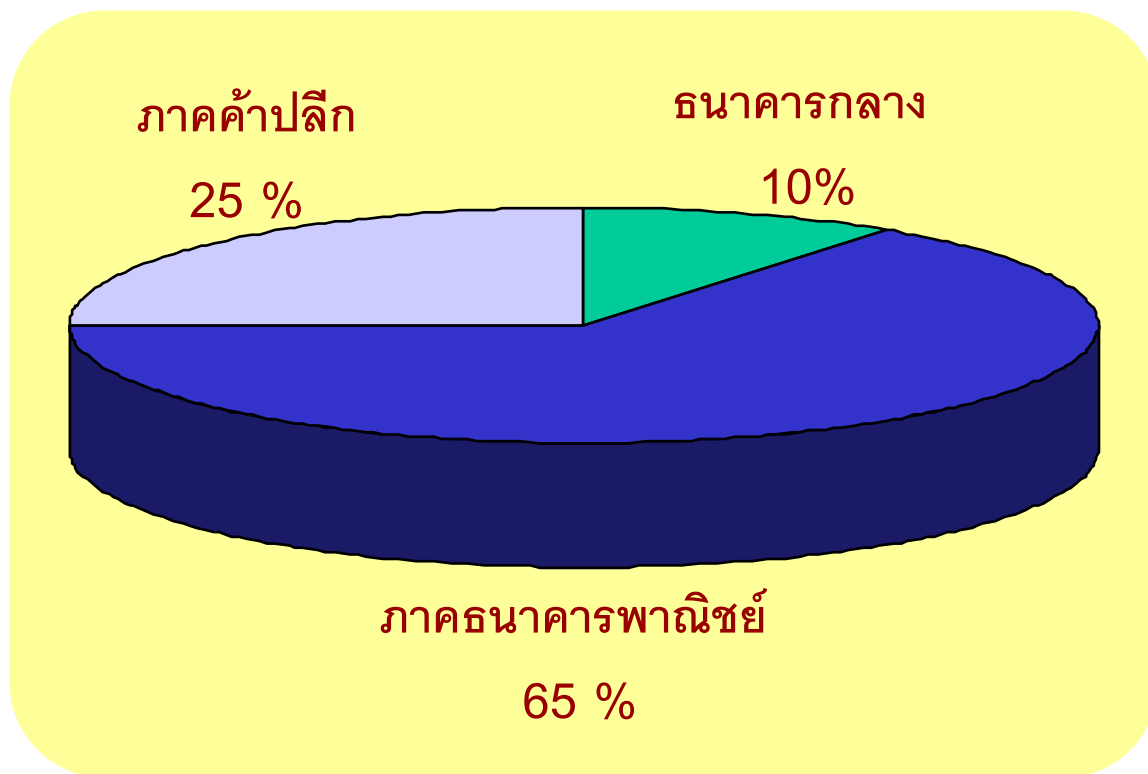
1. ความต้องการและความคาดหวังด้านบริการชำระเงินที่สูงขึ้น
2. ประเทศไทยยังมีการใช้เงินสดในระดับสูง
3. บริการส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเป็นระบบปิดที่ให้บริการเฉพาะลูกค้าภายในกลุ่ม
4. การกำหนดโครงสร้างค่าธรรมเนียมบริการที่ไม่เหมาะสม
5. ปัญหาด้านกฎหมายที่รองรับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
6. ภาระของผู้ให้บริการที่เพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ
7. ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินที่สนับสนุนการทำ
การค้าในภูมิภาคที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว
8. ความเสี่ยงด้านระบบการชำระเงินอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น
ในระบบการเงินและระบบสถาบันการเงิน

ข้อมูล ปี 2547

	Cash&Coin/ GDP	Checks per person	E-Payments per person
Finland	8.9%	0.2	349.7 (1)
Australia	3.7%	26.5	228.2 (2)
Germany	6.2%	1.4	204.0 (3)
Denmark	3.6%	5.6	194.6 (4)
USA	6.4%	118.5	179.3 (5)
UK	3.4%	35.1	178.3 (6)
Korea	3.2%	26.7	118.9 (7)
Singapore	8.4%	20.5	85.9 (8)
Japan	16.3%	1.2	29.7 (9)
Thailand	11.3%	1.4	10.9 (10)
Malaysia	6.4%	6.9	6.4 (11)
Indonesia	5.5%	0.3	0.4 (12)

สัดส่วนต้นทุนการจัดการเงินสด

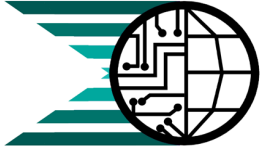

“ โดยทั่วไป ต้นทุนการจัดการเงินสด (จัดพิมพ์ / นับคัต / ขนส่ง / ประกัน ความปลอดภัย / ทำลาย) จะตกเป็น ภาระของ **สังคมส่วนรวม** ”

* ข้อมูลในกลุ่มประเทศยุโรป โดย European Payment Council

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาระบบการชำระเงินในประเทศ ภายใน ปี 2553

1. ความต้องการและความคาดหวังด้านบริการชำระเงินที่สูงขึ้น
2. ประเทศไทยยังมีการใช้เงินสดในระดับสูง
3. **บริการส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเป็นระบบปิดที่ให้บริการเฉพาะลูกค้าภายในกลุ่ม**
4. การกำหนดโครงสร้างค่าธรรมเนียมบริการที่ไม่เหมาะสม
5. ปัญหาด้านกฎหมายที่รองรับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
6. ภาระของผู้ให้บริการที่เพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ
7. ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินที่สนับสนุนการทำ
การค้าในภูมิภาคที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว
8. ความเสี่ยงด้านระบบการชำระเงินอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น
ในระบบการเงินและระบบสถาบันการเงิน

ระบบการชำระเงินแบบปิด

(Closed-loop system)

- ➔ จำกัดการให้บริการเฉพาะลูกค้าภายในกลุ่ม
- ➔ ผู้ให้บริการ ลงทุนพัฒนาระบบเองทั้งหมด

ระบบการชำระเงินแบบเปิด

(Open-loop system)

- ➔ เปิดให้บริการแก่ผู้ใช้บริการในวงกว้าง
- ➔ มีการร่วมลงทุนระหว่างผู้ให้บริการ หรือการใช้เครือข่ายบางส่วนร่วมกัน

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาระบบการชำระเงินในประเทศ ภายใน ปี 2553

1. ความต้องการและความคาดหวังด้านบริการชำระเงินที่สูงขึ้น
2. ประเทศไทยยังมีการใช้เงินสดในระดับสูง
3. บริการส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเป็นระบบปิดที่ให้บริการเฉพาะลูกค้าภายในกลุ่ม
4. **การกำหนดโครงสร้างค่าธรรมเนียมบริการที่ไม่เหมาะสม**
5. ปัญหาด้านกฎหมายที่รองรับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
6. ภาระของผู้ให้บริการที่เพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ
7. ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินที่สนับสนุนการทำ
การค้าในภูมิภาคที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว
8. ความเสี่ยงด้านระบบการชำระเงินอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น
ในระบบการเงินและระบบสถาบันการเงิน

- ➔ **ไม่สอดคล้องกับต้นทุนการให้บริการ** ทำให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์มีค่าธรรมเนียมสูง จนไม่สามารถแข่งขันกับบริการอื่นได้ แม้จะมีประสิทธิภาพดีกว่า และไม่เป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวม
- ➔ **ไม่เป็นธรรม** ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หรือ ผู้ใช้บริการกลุ่มหนึ่งต้องเป็นฝ่ายแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแทนผู้บริการกลุ่มอื่น (Cross-subsidization)

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาระบบการชำระเงินในประเทศ ภายใน ปี 2553

1. ความต้องการและความคาดหวังด้านบริการชำระเงินที่สูงขึ้น
2. ประเทศไทยยังมีการใช้เงินสดในระดับสูง
3. บริการส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเป็นระบบปิดที่ให้บริการเฉพาะลูกค้าภายในกลุ่ม
4. การกำหนดโครงสร้างค่าธรรมเนียมบริการที่ไม่เหมาะสม
5. **ปัญหาด้านกฎหมายที่รองรับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์**
6. ภาระของผู้ให้บริการที่เพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ
7. ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินที่สนับสนุนการทำ
การค้าในภูมิภาคที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว
8. ความเสี่ยงด้านระบบการชำระเงินอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นใน
ระบบการเงินและระบบสถาบันการเงิน

พบ. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 ยังไม่สามารถสนับสนุนให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย

- ➔ การขาดความเชื่อมั่นเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย และต้องการให้มีการออกกฎหมายเพิ่มเติม
- ➔ หน่วยงานภาครัฐ / เอกชน หลายรายยังไม่ยอมรับเอกสารหลักฐานที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ แทนเอกสารหลักฐานที่เป็นกระดาษ

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาระบบการชำระเงินในประเทศ ภายใน ปี 2553

1. ความต้องการและความคาดหวังด้านบริการชำระเงินที่สูงขึ้น
2. ประเทศไทยยังมีการใช้เงินสดในระดับสูง
3. บริการส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเป็นระบบปิดที่ให้บริการเฉพาะลูกค้าภายในกลุ่ม
4. การกำหนดโครงสร้างค่าธรรมเนียมบริการที่ไม่เหมาะสม
5. ปัญหาด้านกฎหมายที่รองรับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
6. ภาวะของผู้ให้บริการที่เพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ
7. ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินที่สนับสนุนการทำ
การค้าในภูมิภาคที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว
8. ความเสี่ยงด้านระบบการชำระเงินอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น
ในระบบการเงินและระบบสถาบันการเงิน

ผู้ให้บริการมี ภาระ “ด้านค่าใช้จ่าย” และ “การจัดการ” เพิ่มขึ้น เนื่องจาก การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่กำหนดโดยหน่วยงานด้านกำกับดูแล ทั้งภายใน และ ระหว่างประเทศ

- ➔ การป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน
- ➔ การต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย
- ➔ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมปริวรรตเงินตรา
- ➔ อื่นๆ

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาระบบการชำระเงินในประเทศ ภายใน ปี 2553

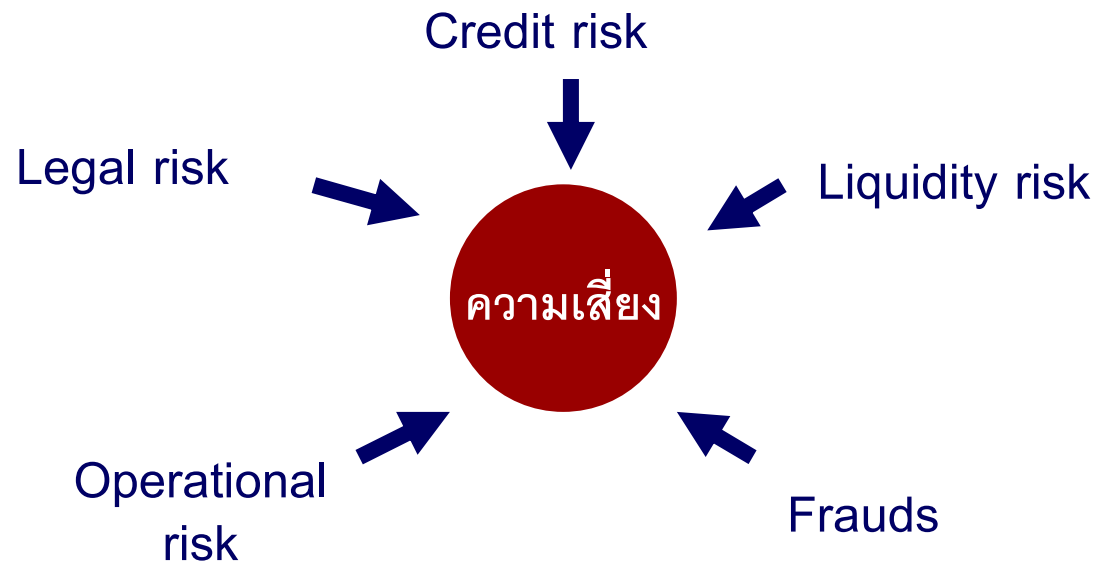
1. ความต้องการและความคาดหวังด้านบริการชำระเงินที่สูงขึ้น
2. ประเทศไทยยังมีการใช้เงินสดในระดับสูง
3. บริการส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเป็นระบบปิดที่ให้บริการเฉพาะลูกค้าภายในกลุ่ม
4. การกำหนดโครงสร้างค่าธรรมเนียมบริการที่ไม่เหมาะสม
5. ปัญหาด้านกฎหมายที่รองรับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
6. ภาระของผู้ให้บริการที่เพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ
- 7. ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินที่สนับสนุนการทำการค้าในภูมิภาคที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว**
8. ความเสี่ยงด้านระบบการชำระเงินอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในระบบการเงินและระบบสถาบันการเงิน

ความจำเป็นในการกำหนดแนวทาง และจัดทำแผนในการพัฒนาระบบการ
ชำระเงินให้เป็นโครงสร้างด้านการเงิน เพื่อรองรับการค้าและการลงทุน
ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค ที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาระบบการชำระเงินในประเทศ ภายใน ปี 2553

1. ความต้องการและความคาดหวังด้านบริการชำระเงินที่สูงขึ้น
2. ประเทศไทยยังมีการใช้เงินสดในระดับสูง
3. บริการส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเป็นระบบปิดที่ให้บริการเฉพาะลูกค้าภายในกลุ่ม
4. การกำหนดโครงสร้างค่าธรรมเนียมบริการที่ไม่เหมาะสม
5. ปัญหาด้านกฎหมายที่รองรับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
6. ภาระของผู้ให้บริการที่เพิ่มขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ
7. ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินที่สนับสนุนการทำ
การค้าในภูมิภาคที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว
8. ความเสี่ยงด้านระบบการชำระเงินอาจส่งผลกระทบต่อความ
เชื่อมั่นในระบบการเงินและระบบสถาบันการเงิน

ความเสี่ยง เกิดขึ้นเมื่อการชำระเงินระหว่างคู่ค้าไม่สามารถเป็นผลเสร็จสิ้นลงได้ โดยเฉพาะในกรณีของการโอนเงินมูลค่าสูง หรือที่เกี่ยวข้องกับผู้รับเงินจำนวนมาก ความเสี่ยงอาจขยายความรุนแรงจนส่งผลกระทบต่อระบบการเงินและระบบสถาบันการเงิน (Systemic risk)

2. ขั้นตอนการจัดทำและสาระสำคัญของแผนกลยุทธ์ฯ

“ มีความร่วมมือระหว่างองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ในการผลักดัน
ให้มีการใช้ระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น
ด้วยบริการที่มีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย และค่าธรรมเนียม
ที่เป็นธรรม โดยมีกฎหมายและการบังคับใช้ที่มีประสิทธิผล ”

ประชาชน

- ✓ โอน/ชำระเงินสะดวกสบายมากขึ้น (ลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ในการใช้บริการ)
- ✓ มีค่าธรรมเนียมเป็นธรรม เหมาะสมมากขึ้น

ผู้ประกอบการ

- ✓ มีค่าธรรมเนียมเป็นธรรม เหมาะสมมากขึ้น
- ✓ สนับสนุนการทำธุรกิจให้คล่องตัวมากขึ้น
- ✓ ขยายโอกาสและลดอุปสรรคในการทำธุรกิจได้มากขึ้นอีกด้วย

ภาครัฐ

- ✓ เพิ่มประสิทธิภาพการรับ / จ่ายเงินของภาครัฐ ให้ถูกต้องรวดเร็วขึ้น
- ✓ เพิ่มความโปร่งใสในการจัดการด้านการเงิน (ติดตามตรวจสอบได้ดีกว่าเงินสด)
- ✓ ช่วยลดปริมาณการทุจริตและการทำธุรกิจผิดกฎหมายรูปแบบต่างๆ
- ✓ กระตุ้นให้มีการใช้จ่ายมากขึ้น

C
O
O
P
E
R
A
T
I
O
N

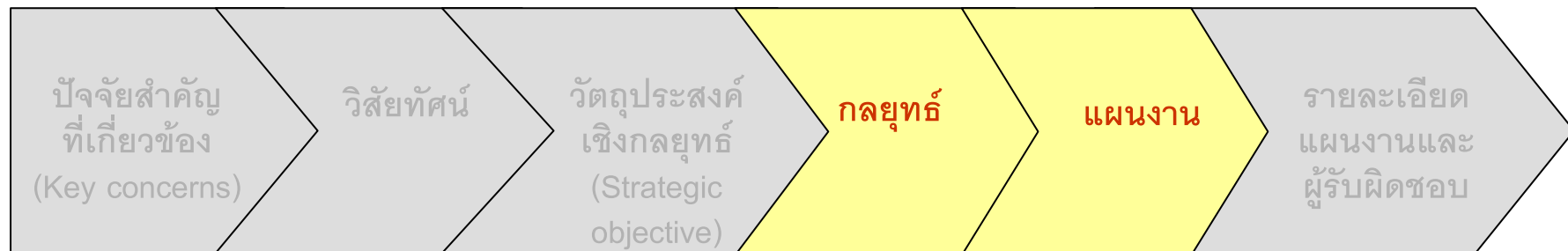
2. ขั้นตอนการจัดทำและสาระสำคัญของแผนกลยุทธ์ฯ

วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

1. ขยายการใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ใช้บริการทุกกลุ่มให้มากขึ้น
2. มีมาตรการในการลดการใช้เงินสด
3. มีโครงสร้างค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม เป็นธรรม และ ส่งเสริมการใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
4. นำกฎหมายที่รองรับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม
5. มีมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดภาระต้นทุนของผู้ให้บริการ
6. มีการพัฒนาระบบการชำระเงินที่สนับสนุนการทำการค้ากับประเทศในภูมิภาคอินโดจีน และ สหภาพพม่า
7. มีการกำกับดูแลให้ระบบการชำระเงินมั่นคงปลอดภัย มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และช่วยสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมั่นต่อระบบการเงินและระบบสถาบันการเงิน

2. ขั้นตอนการจัดทำและสาระสำคัญของแผนกลยุทธ์ฯ

1. พัฒนาระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระดับผู้บริโภคร
2. ศึกษาแนวทางลดการใช้เงินสดในภาคธุรกิจที่มีการใช้สูง
3. พัฒนา Card payment scheme ใหม่เพื่อลดต้นทุนการให้บริการ
4. พัฒนาระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระดับผู้ประกอบการ
5. ผลักดัน/ประสานงานกับองค์กรภาครัฐให้ยอมรับการใช้เอกสารหลักฐานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
6. ส่งเสริมให้ ธพ. เป็นผู้นำในการยอมรับเอกสารหลักฐานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
7. ผลักดันการออก กม./ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
8. ศึกษาต้นทุนการใช้จ่าย
9. ศึกษา Interchange fee และแนวทางที่เอื้อต่อการทำ Interbank payment
10. ศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีโครงสร้างต้นทุนค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม
11. ปรับปรุงโครงสร้างค่าธรรมเนียมให้เหมาะสม
12. ปรับปรุง กม./ ระเบียบ ให้รองรับการทำการค้ากับกลุ่มประเทศอินโดจีนและสหภาพพม่า
13. ประสานงานกับประเทศในกลุ่มประเทศอินโดจีนและสหภาพพม่าเพื่อศึกษา/พัฒนาระบบการชำระเงินในภูมิภาค
14. ปรับปรุง กม./ ระเบียบควบคุมปริวรรตเงินตรา
15. ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติตาม กม.ภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- 16. กำหนดแนวทางการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินของไทยกับต่างประเทศ**

1. พัฒนาระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระดับผู้บริโภค
2. ศึกษาแนวทางลดการใช้เงินสดในภาคธุรกิจที่มีการใช้สูง
3. พัฒนา Card payment scheme ใหม่เพื่อลดต้นทุนการให้บริการ
4. พัฒนาระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ระดับผู้ประกอบการ
5. ผลักดัน/ประสานงานกับองค์กรภาครัฐให้ยอมรับการใช้เอกสารหลักฐานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
6. ส่งเสริมให้ ธพ. เป็นผู้นำในการยอมรับเอกสารหลักฐานในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
7. ผลักดันการออก กม./ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
8. ศึกษาต้นทุนการชำระเงินสด
9. ศึกษา Interchange fee และแนวทางที่เอื้อต่อการทำ Interbank payment
10. ศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีโครงสร้างต้นทุนค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม
11. ปรับปรุงโครงสร้างค่าธรรมเนียมให้เหมาะสม
12. ปรับปรุง กม./ ระเบียบ ให้รองรับการทำการค้ากับกลุ่มประเทศอินโดจีนและสหภาพพม่า
13. ประสานงานกับประเทศในกลุ่มประเทศอินโดจีนและสหภาพพม่าเพื่อศึกษา/ พัฒนาระบบการชำระเงินในภูมิภาค
14. ปรับปรุง กม./ ระเบียบควบคุมบริหารตรา
15. ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติตาม กม. ภายในประเทศและระหว่างประเทศ

16. กำหนดแนวทางการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินของไทยกับต่างประเทศ

แผนงาน

1. พัฒนาให้มีระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มุ่งใจผู้ใช้บริการ “ระดับผู้บริโภค”
2. พัฒนาให้มีระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มุ่งใจผู้ใช้บริการ “ระดับผู้ประกอบการ”
3. ศึกษา / ทบทวนต้นทุนและค่าธรรมเนียมการให้บริการชำระเงิน
4. กำหนดมาตรฐาน / แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบต่างๆ ภายในประเทศและระหว่างประเทศ
5. เพิ่มประสิทธิภาพด้านการกำกับดูแลระบบการชำระเงิน
6. การจัดการความเสี่ยงในระบบบาทเน็ต
7. การเตรียมความพร้อมเพื่อการเชื่อมโยงระบบบาทเน็ตกับต่างประเทศ
8. การเชื่อมโยงระบบการชำระเงินรายย่อยระหว่างประเทศในกลุ่ม ASEAN และบางประเทศในแถบเอเชีย

2. ขั้นตอนการจัดทำและสาระสำคัญของแผนกลยุทธ์

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ผู้ใช้บริการมีการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น โดยมีการพัฒนาระบบการโอนชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการกลุ่มต่างๆ ให้สามารถเป็นทางเลือกแทนการใช้เงินสดได้ **รวมถึง** มีความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะด้านอัตราค่าบริการ การเข้าถึงบริการ (Accessibility) และ ประสิทธิภาพของบริการ

รายละเอียดการดำเนินงาน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
(1) ศึกษาปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจ / อุปสรรคปัญหา ต่อการเลือกใช้บริการโอนชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์	ธปท. / ธพ. ^{1/} / หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ม.ค. – มิ.ย. 2551)
(2) ศึกษาแนวทางการเป็นไปได้เกี่ยวกับการพัฒนาบริการ ชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ	
➔ พัฒนา Local switching ของธุรกิจบัตรเครดิตและบัตรเดบิต และการพัฒนาบัตรเดบิตแบบ PIN-based	ธพ. ^{1/} / ธปท. / ชมรมธุรกิจบัตรเครดิต (ม.ค. - ธ.ค. 2551)
➔ พัฒนามาตรฐานกลางที่รองรับการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แบบเปิด แนวทางการจัดตั้ง Clearing house และรูปแบบธุรกิจด้านโครงสร้างการ แบ่งค่าธรรมเนียม	ธปท. / NECTEC / ธพ. / ผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (ม.ค. - ธ.ค. 2551)
➔ เพิ่มช่องทางการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้ใช้บริการสามารถทำ ธุรกรรมอย่างเท่าเทียมกันทั่วประเทศ	ธพ. ^{1/} / ธปท. / ไปรษณีย์ / ผู้ให้บริการเครือข่าย / ผู้ให้บริการจุดบริการรับชำระเงิน (ม.ค. - ธ.ค. 2551)
➔ มีมาตรฐานกลางและระบบเพื่อรองรับการชำระเงิน ตามใบแจ้งหนี้	NECTEC / ธพ. ^{1/} / ธปท. / ผู้ออกใบแจ้งหนี้รายใหญ่ (ม.ค. - ธ.ค. 2551)

1/ รวมสถาบันการเงินพิเศษของรัฐ

รายละเอียดการดำเนินงาน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
(3) กำหนดแนวทางและผลักดันให้มีการพัฒนาบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ	NECTEC / ธพ. ^{1/} / ธปท. / หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (2551-2553)
(4) ร่วมกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับการชำระเงินผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ให้สามารถเชื่อมโยงระหว่างกันได้ (Interoperability)	NECTEC / ธพ. ^{1/} / ธปท. / หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง(2551-2553)
(5) ส่งเสริมการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลแก่ลูกค้า กำหนดมาตรการจูงใจต่างๆ	ธพ. ^{1/} / ผู้ให้บริการชำระเงิน (2551-2553)
(7) เพิ่มช่องทางการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้ใช้บริการสามารถทำธุรกรรมอย่างเท่าเทียมกันทั่วประเทศ	ธพ. ^{1/} / ธปท. / ไปรษณีย์ / ผู้ให้บริการเครือข่าย / ผู้ให้บริการจุดบริการรับชำระเงิน (ม.ค. - ธ.ค. 2551)

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ผู้ประกอบการเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ มีการใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
เพิ่มขึ้นทดแทนการใช้เช็คและเงินสด

รายละเอียดการดำเนินงาน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
(1) ประสานงานกับภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ใช้การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ทดแทนเช็คและเงินสด ➔ ศึกษา วิเคราะห์ สํารวจ ปัญหา/อุปสรรคของการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐและผู้ประกอบการ (e-Customs, e-Revenue, e-Excise ฯลฯ) ➔ กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา/อุปสรรคในการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์	หน่วยงานภาครัฐ ธพ. ^{1/} ธปท. (2550-2552)
(2) ผลักดันให้มีการยอมรับเอกสารหลักฐานการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์	หน่วยงานภาครัฐ ธพ. ^{1/} / ธปท. (2550-2552)
(3) ร่วมกำหนดมาตรฐานการชำระเงินที่รองรับธุรกรรมภาครัฐและเอกชน และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ	NECTEC/ หน่วยงานภาครัฐ / ธพ. ^{1/} / ธปท. (2551-2552)

^{1/} รวมสถาบันการเงินพิเศษของรัฐ

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

การคิดค่าธรรมเนียมการให้บริการชำระเงินอย่างเป็นธรรมเหมาะสม และ มีความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ใช้บริการ รวมถึงมีส่วนช่วยสนับสนุนให้มีการใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น

รายละเอียดการดำเนินงาน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
(1) รวบรวมข้อมูลอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการชำระเงินต่าง ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมการใช้บัตรเครดิต ค่าธรรมเนียมการจัดการเงินสด ค่าธรรมเนียมการโอนเงินข้ามเขต เป็นต้น	ธปท. / ที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญด้านต้นทุน / ธพ. / Non-banks (มค.-มีค. 2551)
(2) ศึกษาต้นทุนการให้บริการชำระเงินต่างๆ เช่น ต้นทุนการใช้บัตรเครดิต การจัดการเงินสด และการโอนเงินข้ามเขต รวมทั้งทบทวนการคิดต้นทุนของบริการชำระเงินที่มีผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายด้านการชำระเงิน เช่น SMART, Direct Credit, Direct Debit, บาทเน็ต และเช็ค เป็นต้น	ธปท. / ที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญด้านต้นทุน / ธพ. / Non-banks (มค.-ธค. 2551)
(3) เสนอแนะแนวทางการกำหนดค่าธรรมเนียมใหม่ให้เหมาะสม ➡ วิเคราะห์ข้อมูลค่าธรรมเนียม ต้นทุนและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ➡ กำหนดแนวทางการปรับโครงสร้างค่าธรรมเนียมใหม่ ➡ รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ➡ เสนอแนะแนวทางการกำหนดค่าธรรมเนียมใหม่ต่อ กรช. เพื่อผลักดันให้มีการนำไปปฏิบัติ	ธปท. / ที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญด้านต้นทุน / ธพ. / Non-banks (มค.-ธค. 2552)

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

มีมาตรฐานหรือแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้การให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์มีความมั่นคงปลอดภัย โดยไม่สร้างภาระให้กับผู้ให้บริการมากเกินไป

รายละเอียดการดำเนินงาน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
(1) จัดทำมาตรฐานหรือแนวทางปฏิบัติให้กับผู้ให้บริการระบบการชำระเงิน ➔ ศึกษากฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ➔ ศึกษาต้นทุนและผลกระทบในการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ➔ ประสานงานและจัดทำมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ธปท. / สมาคมธนาคารไทย / สมาคมธนาคารต่างชาติ / หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง (ม.ค. - ธ.ค. 2551)
(2) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ให้บริการและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติตามได้	ธปท. / สมาคมธนาคารไทย / สมาคมธนาคารต่างชาติ / หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง (ม.ค. - มี.ค. 2552)

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

มีการกำกับดูแลระบบการชำระเงินและผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เป็นที่ยอมรับของผู้ให้บริการ โดยมีกฎหมายรองรับ เพื่อให้ระบบการชำระเงิน มีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย สร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ใช้บริการ และสนับสนุนให้เกิดความมั่นคงต่อระบบการเงิน และระบบสถาบันการเงิน

รายละเอียดการดำเนินงาน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
(1) การผลักดัน พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการกำกับธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ในการให้อำนาจ ธปท.	ธปท. (มี.ค 2551)
(2) การจัดทำร่างประกาศ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง	คณะกรรมการธุรกรรมฯ / ธปท. (120 วัน หลังจากกฎหมายประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา)
(3) กำกับดูแลผู้ให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามกรอบกฎหมายประกาศ และหลักเกณฑ์ต่างๆ	(120 วันหลังจากกฎหมายประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป)

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

มีมาตรการและเครื่องมือในการติดตามและจัดการความเสี่ยงเพื่อให้การชำระเงินในระบบบาทเน็ตเป็นไปอย่างราบรื่น ซึ่งจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นต่อระบบการเงินและสถาบันการเงิน

รายละเอียดการดำเนินงาน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
(1) จัดทำมาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยงในการชำระดุล	ธพ. ^{1/} / ธปท. (2551-2552)
(2) พัฒนาระบบให้ผู้ให้บริการบาทเน็ตบริหารสภาพคล่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบติดตามสถานะจากธุรกรรม net settlement	
(3) ประสานงานและเตรียมการเพื่อให้มีกฎหมายระบบการชำระเงินเพื่อรองรับการมี Payment finality ในระบบบาทเน็ต และ Multilateral netting	ธปท. (2551 - 2552)

1/ รวมสถาบันการเงินพิเศษของรัฐ

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

มีแนวทางที่ชัดเจนในการเชื่อมโยงระบบบาทเนตกับต่างประเทศในลักษณะ Payment versus Payment (PvP) เพื่อให้สถาบันการเงินในประเทศ รวมถึง ธปท. สามารถลดความเสี่ยงในการชำระดุลธุรกรรมการแลกเปลี่ยนเงินบาทกับสกุลเงินตราต่างประเทศ (FX Settlement risk) และให้เป็นไปตาม market practice ของสถาบันการเงินทั่วโลก

รายละเอียดการดำเนินงาน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
(1) จัดตั้งคณะทำงานเพื่อการเชื่อมโยงระบบบาทเนตกับต่างประเทศ	ธปท. / ธพ. (ก.ค.-ก.ย. 2550)
(2) ศึกษา วิเคราะห์ ประโยชน์ และผลกระทบต่อการใช้งานเชื่อมโยงระบบบาทเนตกับระบบของต่างประเทศที่ชำระดุลในลักษณะ PVP	ธปท. / ธพ. (ต.ค. 2550 - ก.ย. 2551)
(3)หารือกับผู้ให้บริการระบบการชำระเงินของ ธปท. และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมระบบ	ธปท. / ธพ. (เม.ย.-ธ.ค. 2551)
(4) ประสานงานกับองค์กรต่างประเทศที่ให้บริการชำระดุลแบบ PVP และธนาคารกลางอื่นๆ เพื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูลรายละเอียด	ธปท. / ธพ. (2550/2552)
(5) จัดทำแผนงานในการเชื่อมโยงระบบที่เหมาะสมกับประเทศไทย เตรียมความพร้อมในด้านกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ประเด็นด้านธุรกิจและเทคโนโลยี	ธปท. / ธพ. (ม.ค.-ธ.ค. 2552)

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

มีการเชื่อมโยงการชำระเงินรายย่อยระหว่างประเทศในกลุ่ม ASEAN และบางประเทศในแถบเอเชียที่มีประสิทธิภาพ มีต้นทุนที่ลดลง เพื่อเพิ่มช่องทางให้แก่ลูกค้า และเอื้อให้ธุรกรรมการเงินนอกระบบสถาบันการเงินเข้ามาอยู่ในระบบมากขึ้น

รายละเอียดการดำเนินงาน	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
(1) ศึกษาความเป็นไปได้ ประโยชน์ และผลกระทบจากการเชื่อมโยงระบบ	Steering committee / Technical committee / ธปท. / ธพ. / ผู้ดำเนินงานระบบ (2550 -2551)
(2) ศึกษามาตรฐานเกี่ยวกับการชำระเงินระหว่างประเทศที่เป็นสากล มาตรการลดความเสี่ยง มาตรการรักษาความปลอดภัย และมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค	
(3) กำหนด Minimum requirement ของระบบที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศ	
(4) เตรียมความพร้อมทางด้านเทคนิค ธุรกิจ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	Steering committee / Technical committee / ธปท. / ธพ. / ผู้ดำเนินงานระบบ (2551 -2552)
(5) ผลักดันให้มีการเชื่อมโยงระบบเพื่อการถอนเงินระหว่างประเทศ	Steering committee / Technical committee / ธปท. / ธพ. / ผู้ดำเนินงานระบบ (2550 -2551)
(6) ผลักดันให้มีการเชื่อมโยงระบบเพื่อการโอนเงินระหว่างประเทศ	
(7) ส่งเสริมการใช้งาน ติดตามปริมาณธุรกรรม และปัญหา/อุปสรรคในการใช้บริการ พร้อมแนวทางแก้ไข	

ถาม / ตอบ